

COMPROMÍS PER L'AIGUA A CATALUNYA

El proper 27 de setembre de 2015 se celebraran unes importants eleccions nacionals a Catalunya on es decidiran qüestions essencials per al nostre país. L'aigua és un bé essencial per a la vida, i juntament amb el sanejament van ser considerats un Dret Humà fonamental per l'Assemblea General de les Nacions Unides el passat 2010. Tanmateix, diverses accions polítiques planificades o implementades al nostre país posen en greu risc el seu compliment.

D'altra banda, aquest any 2015 també cal aprovar la revisió dels Plans Hidrològics de l'Ebre i de Conques Internes de Catalunya amb l'objectiu d'aconseguir el bon estat ecològic de les masses d'aigua tant en quantitat com en qualitat així com compatibilitzar-ho amb garantir l'abastament de tota la població.

Finalment, en el context actual, en que el subministrament d'aigua s'ha deixat al lliure mercat sense limitació de l'oferta i la demanda, i tenint en compte que cal garantir tant cabals mínims ecològics pels rius com també reduir la tensió d'explotació a la que sotmetem els nostres aquífers, cal actuar també sobre el subministrament i la demanda.

Davant aquest important moment la població de Catalunya, les associacions, federacions i confederacions veïnals, socials, ambientals, ecologistes, sindicals, forces polítiques i resta d'entitats sota signants fan públic el seu compromís per una gestió de l'aigua pública, no mercantilista, democràtica, integrada, compromesa amb el bon estat ecològic dels ecosistemes aquàtics, transparent i participativa i es comprometen a vetllar per l'acompliment dels següents principis fonamentals, així com les tasques que se'n derivin i per a què aquesta sigui real i efectiva:

El Dret Humà a l'Aigua i al Sanejament

L'any 2013 la ciutadania europea va aconseguir gairebé dos milions de vots en suport a la "1a Iniciativa Ciutadana Europea" que instava a la Comissió Europea a reconèixer "El dret a l'aigua i al sanejament com un dret humà" i que argumentava que l'aigua no és un bé comercial sinó un bé públic, convidant a la Comissió Europea a promoure el subministrament d'aigua i sanejament com serveis públics essencials per a tothom.

Al respecte nosaltres ens comprometem a:

- Reconèixer i incorporar en la legislació catalana el Dret Humà a l'Aigua i el Sanejament en línia amb el posicionament de l'Assemblea General de les Nacions Unides i actuant en totes les seves dimensions: accessibilitat, assequibilitat, qualitat, disponibilitat i acceptabilitat.
- Executar, en aplicació del dret humà a l'aigua, el calendari i la planificació per a garantir un subministrament bàsic d'aigua gratuït a totes les famílies que es troben en situació de vulnerabilitat econòmica, estenent-ho també al cànon social que l'Agència Catalana de l'Aigua aplica als consums iguals o inferiors als divuit metres cúbics per habitatge i trimestre.
- Desenvolupar i implementar totes les polítiques necessàries per assegurar que cap família es queda sense aigua per motius econòmics, en línia amb els plantejaments de la ILP d'habitatge i pobresa energètica aprovada pel Parlament de Catalunya.
- Presentar un pla d'acompanyament i recursos per a la municipalització de l'aigua (PARMA) que inclogui, entre altres mesures, la creació d'un equip dins l'Agència Catalana de l'Aigua d'assessorament jurídic a disposició dels municipis que vulguin iniciar la remunicipalització dels serveis d'aigua per a garantir-ne la correcció, la fiabilitat i el bon desenvolupament normatiu.
- Promoure un ús sostenible de la demanda, tant des de l'ús de campanyes de sensibilització com des de la perspectiva de les polítiques fiscals que penalitzin consums d'aigua desmesurats.

Aigües Ter Llobregat

El passat mes de juny d'enguany el TSJC va anul·lar la concessió d'Aigües Ter-Llobregat (ATL) que tres anys abans havia estat atorgada a Acciona. La sentència ha determinat que Agbar, la part demandant, tampoc no pot optar a la concessió, i per tant, el concurs és nul. Aquest fet *de facto* retorna la gestió en alta del Sistema Aigües Ter-Llobregat a la Generalitat de Catalunya. Tanmateix, una setmana després el Govern de la Generalitat va decidir presentar recurs de cassació davant el Tribunal Suprem contra l'anul·lació del concurs.

Al respecte nosaltres ens comprometem a:

- Prendre totes les mesures necessàries per a garantir la gestió pública d'Aigües Ter-Llobregat, dotant-la dels mecanismes necessaris per a una excel·lent gestió així com la creació de nous espais participatius on els diversos actors i parts interessades puguin aportar les seves diverses percepcions.
- Recuperar i actualitzar el Pla estratègic de disponibilitat dels recursos hídrics en l'àmbit ATLL, aprovat l'any 2010, que preveu la utilització adequada de les diverses fonts de subministrament i la millor gestió dels aqüífers i de les masses d'aigua.

Agència Catalana de l'Aigua

L'any 2014 la Generalitat inicià una operació financera per la qual rebria un ingrés de l'AMB de 800 milions d'€ i a canvi aquesta es quedava amb la gestió i recaptació del cànon de l'aigua que l'ACA realitza en aquesta zona. Es tracta d'un intent de privatització d'un impost públic per una operació sense sentit que suposava, a la pràctica, el certificat de defunció de l'Agència Catalana de l'Aigua.

Creiem que cal apostar per una ACA forta que actuï com a òrgan regulador a nivell català i que compti amb els recursos suficients per a poder desenvolupar les seves tasques.

Al respecte nosaltres ens comprometem a:

- Endegar el procés per a convertir l'Agència Catalana de l'Aigua en l'òrgan regulador del control públic del cicle integral de l'aigua a totes les conques fluvials de Catalunya
- Paralitzar i suspendre definitivament el procés pel qual es cedien les depuradores presents en l'àmbit de l'AMB a canvi de la privatització del cànon de l'aigua.
- Promoure la redacció de plans de recursos hídrics alternatius que promoguin fonts de subministrament diferents, contemplant la utilització de l'aigua de la pluja, entre d'altres.
- Promoure la renovació i la innovació de les xarxes de subministrament tant en alta com baixa pressió per tal de minimitzar les pèrdues a la xarxa, incloent-hi compromisos concrets de millora de l'eficiència.
- Implementar polítiques transversals d'adaptació als impactes del canvi climàtic que apunten a una major sequera i una concentració dels episodis de pluja i la seva afectació tant al previsible augment de la demanda com a la millora de les capacitats del sanejament i el drenatge urbà i la capacitat d'emmagatzematge d'aigua de pluja.

Revisió del Pla de gestió de Districte de conca fluvial de Catalunya

El passat 17 de març es va presentar a exposició pública la revisió del Pla de Gestió de Districte de conca fluvial de Catalunya. Aquest pla és l'eina que determina les accions i mesures necessàries per desenvolupar els objectius de la planificació hidrològica des del 2015 al 2021 per a les Conques hidrogràfiques Internes de Catalunya i per a les aigües subterrànies i costaneres associades.

Al respecte nosaltres ens comprometem a:

- Garantir l'abastament de totes les poblacions prioritzant l'ús eficient, l'estalvi i els recursos hídrics de cada conca. Per tant, a no executar cap nou transvasament i a implementar un calendari de retorn pel cabal del Ter, donant compliment al Pacte del Ter i preveient la substitució progressiva dels cabals transvasats gràcies a les aportacions dels nous recursos disponibles en el marc del Pla estratègic de disponibilitat dels recursos hídrics en l'àmbit ATLL

• Assolir el bon estat ecològic de les masses d'aigua de totes les conques tal com fixa la Directiva Marc de l'Aigua. Per la qual cosa, cal reduir els nivells de contaminació en origen -amb especial atenció als nitrats i la contaminació salina-, millorar la qualitat de l'aigua i complir un calendari estricte per l'aplicació dels cabals de manteniment que el Pla Sectorial de Cabals de Manteniment de Catalunya va determinar i el Parlament de Catalunya va aprovar.

Pla Hidrològic de Demarcació Hidrogràfica de l'Ebre

El Pla Hidrològic de l'Ebre aprovat el passat 2014 fixava uns cabals de manteniment per al seu tram baix de 3.010 hm³/a. Aquests cabals són del tot insuficients i posen en perill el Delta de l'Ebre. La subsidència, la regressió i la salinització del Delta són un fet amb tanta insuficiència d'aigua. El passat juny d'enguany la Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre va aprovar un nou cabal de 5.871 hm³/a per als anys secs i de 9.907 hm³/a per anys humits que possibilita la sostenibilitat del Delta de l'Ebre en el temps.

Al respecte nosaltres ens comprometem a:

- Emprar tots els instruments polítics i jurídics que estiguin al nostre abast perquè el Pla Hidrològic de Demarcació Hidrogràfica de l'Ebre incorpori i es compleixin els cabals fixats per la Comissió per a la Sostenibilitat de l'Ebre de juny de 2015. A tal efecte serà imprescindible acomplir el cabals de manteniment recomanats per l'Agència Catalana de l'Aigua de totes les conques catalanes de l'Ebre (Noguera Pallaresa, Noguera Ribagorçana i Segre).

Governança

La participació ciutadana, la transparència i la rendició de comptes en la gestió de l'aigua són claus no només per a garantir-ne una gestió més sostenible i propera a les sensibilitats del territori, sinó també per a la construcció d'una societat més democràtica i amb una ciutadania apoderada que exerceix els seus drets i deures, partint de la visió de l'aigua com a bé comú.

Al respecte nosaltres ens comprometem a:

- Endegar el procés per al Pacte nacional de l'aigua amb una posada en comú entre el conjunt de la societat i les administracions relativa a les polítiques de gestió del cycle integral de l'aigua i les conques fluvials de Catalunya.

• Obrir tots els espais de governança vinculats a l'aigua a la ciutadania i societat civil a través de processos formals, incloent-hi els Consells de Conca i els consells d'administració dels organismes i empreses públiques.

• Impulsar el procés per a convertir l'Agència Catalana de l'Aigua en l'òrgan regulador del control públic del cycle integral de l'aigua a totes les conques fluvials de Catalunya.